

परिजन्मन् m. der Mond; Feuer ÇKDr. angeblich nach Uṅādivṛ. in der Siddh. K.; vgl. परिजन्मन्.

परिजय्य (von जि mit परि) adj. zu besiegen, dessen man Herr werden kann P. 5,1,93.

परिजल्पित (von जल्प् mit परि) n. the covert reproaches of a mistress neglected or ill used by her lover Wils. प्रमेनिर्दयताशाब्जचापलाद्युपपादनात् । स्वविचक्षणताव्यक्तिर्भङ्गा स्वात्परिजल्पितम् ॥ Uṅāvalanilamani im ÇKDr.

परिजा (von जन् with परि) f. Ort der Entstehung (!): विद्या ते सर्वाः परिजाः पुरस्तात् AV. 19,56,6.

परिजाड्य in der Stelle: सलिलस्रावितानीव परिजाड्यानि मानवः (पश्येत) Suçr. 2,317,4 wohl vollkommen starr, — bewegungslos.

परिजातक (प + जा) n. Titel eines Werkes über häusliche Cerimonien Z. d. d. m. G. 2,340 (174. 175).

परिज्ञप्ति (vom caus. von ज्ञा mit परि) f. Unterhaltung, Gespräch: ज्ञातायां च परिज्ञप्तिं ज्ञातवन्धुतोयो ऽथ सः Kathās. 21, 128. nachdem sich beide als Verwandte anerkannt Brockhaus.

परिज्ञा (ज्ञा mit परि) f. Kenntniss Vjup. 160.

परिज्ञातर (von ज्ञा mit परि) nom. ag. Erkennen Bhāg. 18, 18.

परिज्ञान (wie eben) n. das Erkennen, Kennenlernen, Erfahren, Kenntniss: अगामिभद्रनृपतिपरिज्ञानाय damit es künftige gute Fürsten erfahren Jāgñ. 1,317. MBh. 2, 1291. 3, 11192. 11262. 8, 1880. Hariv. 4383. निर्विधपरिज्ञानो दृष्टपूर्वो मया द्विजः 14217. R. 4, 13, 14. 5, 2, 42. 87, 18. Sūbjas. 9, 1. Vid. 147. Bhāg. P. 6, 18, 20. Verz. d. Oxf. H. 86, b, 31. Mallin. zu Ragh. 5, 64. Kull. zu M. 1, 64. 9, 19. अ० Unkenntniss MBh. 12, 609. 14, 2822. Mallin. zu Kumāras. 5, 75. Schol. bei Wilson, Śāṅkhar. S. 9.

परिज्ञेय (wie eben) adj. zu erkennen, kennen zu lernen MBh. 1, 353. 13, 5103. Varāh. Brh. S. 67, 55. 86, 107. Spr. 373. अ० unbegreiflich: ०वीर्य Bhāg. P. 8, 12, 36.

परिजम् (viell. von जम् mit परि) 1) adj. herumlaufend, herumfahrend; vom Wagen der Aṣvini und von diesen selbst: युज्यते रथः परिजम् दिवो ऋस्य सान्वि RV. 4, 43, 1. 1, 20, 3. 46, 14. 10, 39, 1. 41, 1. vom Wind und Sturm (Vāta, Rudra): वृष्टिं परिजम् वातो ददातु 7, 40, 6. 1, 6, 9. 122, 3. 5, 41, 12. 10, 92, 5. 93, 7. परिजम् चित्कमते अस्य धर्मिणि AV. 7, 14, 4. विद्युतः RV. 5, 10, 5. von einer Wolke 8, 61, 10. परिजमानमिव घ्याम् 4, 127, 2. von Varuṇa und den Göttern überh. 79, 3. 3, 2, 9. 10, 93, 4. ज्ञातो यदग्ने भुवना व्यष्ट्यः पृथ्वी गोवा इयं परिजम् herumwandelnd 7, 13, 3. — 2) subst. Davon loc. परिजम् adv. rings umher, allenthalben: इषमापो न पीपयः परिजम् RV. 1, 63, 8. तद्वा शंस्यं कलीवला परिजम् 117, 6. वयो न परं रघुया परिजम् 2, 28, 4. अयं चिह्वातो रमते परिजम् (०जम्?) 38, 2. नृवत्परिजम्नो नृवत् वातोः 4, 22, 4. — परिजम् Un. 1, 158. m. der Mond; Feuer Schol. परिज्ञा (nom. sic!) Trik. 1, 1, 85; vgl. परिजन्मन् परिजन्.

परिज्यानि f. nom. act. von 1. ज्या mit परि; s. अ०.

परिजि adj. herumlaufend oder sich rings ausbreitend: (मरुतः) भूमिं पिन्वन्ति पर्यसा परिजयः RV. 1, 64, 5. 5, 54, 2.

परिज्वन् Uṅādis. 1, 158. m. der Mond Uṅāval. H. ç. 12. Med. n. 194. Opferer (याज्ञिक); Diener (परिचारक) Med. याज्ञिके परिचारके könnte auch nur eine Bedeutung (ein beim Opfer beteiligter Diener) darstel-

len. Vgl. परिजम्, परिजन्मन्.

परिजोनक s. u. जी mit परि.

परिणति (von नम् mit परि) f. 1) Veränderung, Umwandlung, Wechsel der Form Śāu. D. 31, 8. तस्य च परिणतिस्त्वदायता was daraus wird, hängt von dir ab, Pañāat. 134, 10. स (अर्थः Geld) च तव वचनेन न (dieses ist hinzuzufügen) परिणतिं गच्छति so v. a. bleibt, was es ist, 97, 13. Spr. 98. — 2) das Reifwerden, Reife: फल० Megh. 24. — 3) die Folgen, der Ausgang einer Sache; Ende, Schluss: पूर्वपुण्यानाम् Kathās. 22, 82. Spr. 843. Vikr. 42. संसारे ऽस्मिन्नसरे परिणतितरले Bhārta. 1, 19 (vgl. असारे संसारे चिरसपरिणामे Prab. 93, 11). अरुः० Spr. 343. Çiç. 9, 3. Prab. 72, 15. अङ्गीकरण० die Erfüllung eines Versprechens Çāntiç. 4, 7 (die richtige Lesart für परिचिति). — Vgl. परिणाम.

परिणामन (wie eben) n. das Sichverändern, Sichumwandeln in (instr.): प्रकृतेर्महत्त्वद्वयेण परिणामनम् Schol. zu Kap. 1, 97.

परिणामयितर (vom caus. von नम् mit परि) nom. ag. entweder neigend oder zur Reife bringend: शीतो वायुः परिणामयिता काननोडुम्बराणाम् Megh. 43.

परिणय (von 1. नी mit परि) m. das Herumführen der Braut um's Feuer, Hochzeit, Heirath AK. 2, 7, 56. H. 318. P. 3, 3, 37. Sch. Grhjasamgr. 2, 48, 49. कलिङ्गसेनायाः को ऽर्थः परिणयेन मे Kathās. 33, 82. सूतापरिणयोत्सवः 30, 96. 39, 128. Dhūrtas. 66, 4. नवपरिणयाः neuvermählt Kāvya. 154, 11.

परिणयन (wie eben) n. das Herumführen um's Feuer: eines Rosses Kātj. Çr. 17, 7, 5. der Braut, Heirath Halā. 2, 340. Kumārla bei Müller, SL. 49. इक्षितश्च परिणयनं यावद्दत्तव्याः Dājabh. 166, 7 v. u.

परिणक्तु s. u. परिणक्तु.

परिणक्तन (von 1. नक्तु mit परि) n. das Umgürten (mit dem Gewande) Gobh. 3, 2, 24.

परिणादक nom. ag. von नद् mit परि P. 8, 4, 14, Sch.

परिणाम (von नम् mit परि) m. 1) Veränderung, Umwandlung, Wechsel der Form AK. 3, 3, 15. H. 1318. Suçr. 1, 311, 21. गुण० Kap. 2, 27. Śāṅkhar. 27. 16. परिणामतापस्कारदुःख Jogas. 2, 15. कृषिषो परिणामो ऽयं यदेतदखिलं जगत् VP. bei Muir, Sanskrit Texts I, 62, Z. 3 v. u. Bhāg. P. 2, 5, 22. 8, 14. 9, 18, 2. Madhus. in Ind. St. 1, 23, 13. तस्य परिणामस्त्वदायतः was daraus wird, hängt von dir ab, Pañāat. 134, 24. Prab. 27, 12. Schol. zu Kap. 1, 58. 122. 163. कालस्य oder काल० der Verlauf der Zeit Arā. 9, 33. Suçr. 1, 20, 10. 278, 15. तत्कालपरिणामश्च सहायश्चानवस्थितः die Zeit ist abgelaufen R. 4, 30, 14. 24, 8 (कालपरिणामे). वयसः oder वयः० Zunahme des Alters MBh. 11, 20. Suçr. 1, 44, 17. (मल्लिका) परिणामस्य जगाम गोचरम् so v. a. ist verwelkt Spr. 1370. — 2) Umwandlung der Speise, Verdauung: अन्नं न सम्यक्परिणाममेति Suçr. 1, 243, 10. भुक्तस्य परिणामहेतुरैर्दर्यम् Tarkas. 8. — 3) die Folgen, der Ausgang einer Sache; Ende, Schluss: कौर्यमपि मे त्वपि प्रयुक्तमनुकूलपरिणामं संवृत्तम् Çāk. 107, 1. कथं मदीयैर्दरितपरिणामैर्मघोदयो ऽपि शतश्रुदाग्र्यः संवृत्तः Vikr. 63, 20. तस्मन्मातरसंबन्धः कीदृशः स्यात्तया मम । यस्यायं परिणामो ऽथ त्वं देवि वेत्सि चेद्दृ ॥ Kathās. 29, 5. आपातरमणीयानां संयोगानां प्रियैः सह । अघयानामिवात्रानां परिणामो ऽतिदाहृणः ॥ zugleich Verdauung Spr. 361. सुखस्य Pañāat. 234. 13. अ-